

Служба за ревизију финансијског пословања

На основу члана 14. став 1. Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00) и члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2006. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА – ОПШТИ ИЗБОРИ 2006. ГОДИНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ

Број: 03-07-6-478-1/08
Сарајево, 03. јули 2008. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије.....	5
Обим ревизије.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Служба за ревизију финансијског пословања у Централној изборној комисији Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја за 2006. годину **Социјалистичке партије** и то: годишњег финансијског извјештаја за 2006. годину и финансијског извјештаја од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2006. године. Ревизија је испитивала примјену Закона о финансирању политичких странака и примјену члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, од стране Социјалистичке партије.
- 1.2. Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.
- 1.3. Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака и чланом 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.
- 1.4. Ревизија је на основу узорак испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и чланом 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да Социјалистичка партија у извјештајном периоду није поступила у складу са одредбама члана 3. став (1), члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештаји указују да је Социјалистичка партија у 2006. години поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака и чланом 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансијског пословања у Централној изборној комисији БиХ (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила ревизију финансијских извјештаја Социјалистичке партије и то: годишњег финансијског извјештаја за 2006. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора одржаних у октобру 2006. године

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став 1. Закона о финансирању политичких странака и чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Социјалистичка партија је исказала приходе у износу од 354.777,20 КМ, чија структура је дата у сљедећој табели:

Ред.бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у Ук.прих. %
1	Чланарина	25.463,30	7,18%
2	Прилози физичких лица	20.153,98	5,68%
3	Прилози правних лица	29.152,00	8,22%
4	Приходи од имовине	6.357,24	1,79%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	5.420,00	1,53%
7	Приходи из буџета	268.230,68	75,61%
	Укупни приходи:	354.777,20	100,00%

У годишњем финансијском извјештају Социјалистичка партија је исказала укупне расходе у износу 372.480,15 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Социјалистичка партија. Скраћени назив странке је СП.

Политичка странка је регистрована 20.07.1993. године у Основном суду у Бања Луци, под бројем Рп-РП -1/93. Измјене рјешења о регистрацији извршене су 16.02.2006 године под бројем РП-12/02.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, ул. Бана Лазаревића број 7.

За заступање странке овлаштени су Петар Ђокић, предсједник странке и Живко Марјанац, генерални секретар.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2006. годину је Живко Марјанац.

Организациону структуру Социјалистичке партије чине:

- Главни одбор, са сједиштем у Бања Луци
- Градски одбор Бања Лука и
- 60 општинских одбора

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Социјалистичке партије за 2006. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора одржаних у октобру 2006. године и то сљедећих организационих дијелова:

- Главног одбора СП Бања Лука,
- Општинског одбора СП Брчко,
- Општинског одбора СП Зворник и
- Општинског одбора СП Фоча

Циљ ревизије је да се прикупи довољно релевантних доказа како би се могло изразити мишљење о томе да ли је Социјалистичка партија у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и поглавља 15. Изборног закона Босне и Херцеговине.

Обим ревизије финансијских извјештаја Социјалистичке партије обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивање усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких и правних лица, приходе из буџета, приходе од имовине и трошкове кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

У претходном периоду извршена је ревизија годишњег финансијског извјештаја Социјалистичке партије за 2004. годину и постизборног финансијског извјештаја (Општински избори 2004.) и издат Извјештај о ревизији са мишљењем, налазима и препорукама. Такође, извршен је преглед годишњег финансијског извјештаја Социјалистичке партије за 2005. годину и издат Извјештај о прегледу са мишљењем, налазима и препорукама.

Реализоване препоруке:

Социјалистичка партија је предузела одређене кораке како би успоставила контролу над финансирањем нижих организационих дијелова странке с циљем поступања у складу са одредбама овог Закона.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2006. годину, утврђено је да политичка странка није испоштовала све препоруке које су дате у наведеним извјештајима, односно и даље поступа супротно одредбама: члана 3. став (1), члана 6, члана 8. став (1) и члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака. Странка није ништа подузела да би утврдила стварно стање својих обавеза према физичким лицима по основу новчаних позајмица из 2003. године које нису враћене у уговореном року и за које се оправдано сумња да неће бити враћене, иако је таква препорука дата странци након извршене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2004. годину. Такође странка није утврдила ни стање обавеза према правним лицима које су настале у 2000. години и за које је извјесно да неће бити плаћене.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

- а) На основу обављене ревизије утврђено је да се Социјалистичка партија финансирала супротно одредбама члана 3. став (1)¹ Закона о финансирању политичких странака**

По основу давања у закуп пословних просторија које нису у њеном власништву, странка је остварила приход у износу од 6.175,00 КМ.

Општински одбор СП Брчко који по уговору о закупу користи пословни простор у власништву Брчко Дистрикта, исти издаје у подзакуп а.д. Крајина-Копаник Источно Сарајево. Приход који Социјалистичка партија остварује од имовине која није у њеном власништву, у финансијском извјештају је пријавила као приход од имовине у власништву политичке странке

- б) На основу обављене ревизије утврђено је да Социјалистичка партија није испоштовала одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака.²**

Странка у финансијском извјештају није пријавила један прилог физичког лица у износу од 350,00 КМ.

- в) Ревизијом годишњег финансијског извјештаја утврђено је да је Социјалистичка партија прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.³**

- Странка је без плаћања закупнине супротно одредбама члана 8. став (1) Закона користила пословне просторија у власништву општина и Удружења пензионера. Три општинска одбора: ОО СП Брод, ОО СП Дервента и ОО СП Добој за свој рад су користили пословне просторије у власништву општине, док је ОО Козарска Дубица без плаћања закупнине користио пословни простор Удружења пензионера Козарска Дубица.

- Дјелимичним неплаћањем закупнине, странка је такође остварила забрањени прилог у износу од 2.403,66 КМ, и то прилог од општине Нови град у износу 980,00 КМ и прилог од Земљорадничке задруге „Трнова“ из Трнове Доње у износу од 1.423,66 КМ.⁴

¹ У складу са чланом 3. Закона о финансирању политичких странака, политичка странка за своје финансирање може да обезбиједи средства из следећих извора: а) чланарина; б) прилога правних и физичких лица; ц) прихода од имовине у власништву странке; д) буџета БиХ за финансирање парламентарних група у складу са чланом 10. овог закона, као и из ентитетских буџета и свих њихових нижих организационих јединица у складу са ентитетским законима; е) добити од прихода предузећа у власништву политичке странке.

² Ако укупан износ прилога једног правног или физичког лица премашује 100 КМ, та уплата мора да се унесе у финансијски извјештај у складу са чланом 11. Закона о финансирању политичких странака.

³ Државни, ентитетски и кантонални органи, органи општинских и мјесних заједница, јавне институције, јавна предузећа, хуманитарне организације, предузећа која су по својој дјелатности искључиво непрофитна, вјерске заједнице, као и привредна удружења у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% не могу да финансирају политичке странке.

⁴ Из уговора о закупу са Општином Нови град закупнина износи 1.260,00 КМ, а странка је на име закупнине у 2006. години платила 280,00 КМ. Према уговору о закупу са Земљорадничком задругом „Трнова“ закупнина износи 3.000,00 КМ а странка је на име закупнине платила 1.423,66 КМ.

d) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака.⁵

Социјалистичка партија финансијски извјештај није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

- Супротно одредбама члана 13. став (5) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, Социјалистичка партија је у финансијском извјештају као прилог правних лица исказала износ од 8.332,00 КМ, по основу новчаних средстава која су организациони одбори странке преносили Главном одбору.
- Прилог који је странци дало правно лице „Славуј“ Брчко у износу од 1.000,00 КМ, странка је у финансијском извјештају исказала као прилог физичког лица у чијем власништву је наведено правно лице.
- Обавезе по основу позајмица, кредита и дугова нису исказане у финансијском извјештају у складу са чланом 23. Правилника⁶.
Све позајмице су исказане у збирном износу од 66.547,30 КМ и образац не садржи податке о даваоцима, појединачним износима и роковима враћања позајмица.
Контролом уговора о зајму је утврђено да је позајмице Социјалистичкој партији дало пет физичких лица дана 19.02.2003. године, са уговореним роком враћања најкасније до годину дана од дана пријема средстава⁷.
- Странка је у финансијском извјештају у једном износу од 172.048,13 КМ исказала обавезе према добављачима које су настале у 2000. години, а није исказала који су то добављачи, колики су појединачни износи дуга нити је навела рокове у којима је странка обавезна измирити наведене обавезе.
Ревизијом је утврђено да обавезе које је у финансијском извјештају исказала Социјалистичка партија су обавезе према три добављача и то: ЈП Телекомуникације РС у износу од 38.366,51 КМ, приватном предузећу Сорекс Бања Лука у износу од 95.000,00 КМ и предузећу Чајавец Мега а.д. у износу од 38.040,00 КМ.
Јавно предузеће Телекомуникације РС према коме странка у својим пословним књигама исказује неизмирене обавезе, не постоји од 2002. године.⁸ Телеком Српске као правни сљедбеник ЈП Телекомуникације РС је на упит Централне изборне комисије БиХ, актом број 06-3719-1/08 од 04.06.2008. године потврдио да су укупне обавезе Социјалистичке партије према овом предузећу на дан 31.12.2006. године износиле 4.109,86 КМ.

⁵ У складу са одредбама члана 11. став 3. Закона о финансирању политичких странака, а према коме странка подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија, донесен је Правилник о годишњим финансијским извјештајима политичких странака којим су прописани садржај и форма финансијског извјештаја („Службени гласник БиХ“ број 61/06)

⁶ У образац 5. се уносе подаци о укупним обавезама по кредитима и позајмицама (назив даваоца кредита или позајмице, износ, датум реализације, висина рате и рок враћања) и обавезе по дуговањима (назив повјериоца, износ дуга, датум настанка дуга, висина рате и рок враћања дуга).

⁷ Позајмице су дала два физичка лица у износима од по 20.000,00 КМ, једно физичко лице 17.000,00 КМ, једно физичко лице 10.000,00 КМ и једно физичко лице од 3.000,00 КМ. Обзиром да позајмице нису враћене у уговореном року, нити су уговорени нови услови враћања, не може се поуздано тврдити да ли странка уопште има такве обавезе.

⁸ Правни сљедбеник ЈП Телекомуникације РС је Телеком Српске а.д.

Приватно предузеће Сорекс Бања Лука које је регистровано 1996. године и води се у регистру Основног суда у Бања Луци, од 2000. године је неактивно, и не обавља дјелатност.

Трошкови предизборне кампање

Социјалистичка партија је поступила у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, односно у сврху изборне кампање је потрошила 71.588,19 КМ.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁹ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије Социјалистичка партија могла је потрошити 1.294.123,40 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ :

Препоручује се Социјалистичкој партији да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *Да поступа у складу са одредбама члана 3. став (1), члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака и то:*
 - *да се финансира само из извора који су прописани Законом о финансирању политичких странака,*
 - *да у финансијском извјештају пријављује све прилоге физичких и правних лица изнад износа од 100,00 КМ без обзира по ком основу их остварује,*
 - *да се не финансира прилозима који су забрањени овим Законом,*
 - *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ сачињава у форми прописаној Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака*
- *Да утврди стварно стање својих обавеза према физичким и правним лицима, те ажурира књиговодствене евиденције*
- *Странка треба устројити управљање готовином путем благајне код организационих дијелова странке који немају отворене трансакцијске рачуне и увести обавезу вођења благајничких извјештаја. Пословање благајне треба уредити тако да се разграниче дужности одобравања исплате, евидентирања и исплате готовине уз обавезан потпис налога благајне, од стране особа којима се исплаћује готовина.¹⁰*

⁹ Члан 15.10 став 2. истог члана прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Председништва БиХ, и председника и потпредседнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

¹⁰ Увидом у документацију, утврђено је да се новчана средстава из главног одбора умјесто на благајну организационих дијеловима странке који немају отворене трансакцијске рачуне, уплаћују директно физичким лицима. При томе се не воде никакве евиденције и губи се свака контрола над трошењем средстава у оквиру нижих организационих дијелова странке.

КОМЕНТАР

Социјалистичка партија се дана 13.06.2008. године очитовала на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2006. годину и постизборног финансијског извјештаја – Општи избори 2006. године.

Служба за ревизију финансијског пословања у Централној изборној комисији БиХ размотрила приговор странке и констатовала да примједбе нису утемељене на релевантним чињеницама нити су аргументоване било каквим доказима.

Захваљујемо се особљу Социјалистичке партије и особи овлаштеној за подношење финансијских извјештаја на коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Хасида Гушић, Шеф Службе за ревизију, ревизор

Жељко Бакалар, помоћник ревизора